

DE VOORZITTER VAN DE CONFEDERATIE BOUW,
JOHAN WILLEMEN, NEEMT ASWEBO OVER

'60.000 Oost-Europese bouwvakkers vormen geen probleem'

Met 430 miljoen omzet behoort Willemen Groep na de overname van Aswebo tot de vijf grootste aannemers van het land. Voorzitter Johan Willemen — 'de echte burgemeester van Mechelen' — zegt in zijn maideninterview als voorzitter van de Confederatie Bouw dat het rijk van de bouwkartels voorbij is.

HANS BROCKMANS, FOTOGRAFIE JONAS HAMERS/IC

De overname van de Drongense wegenbouwer Aswebo door de Mechelse aannemingsgroep Willemen werd vorige donderdag afgerond. "We zijn perfect complementair", klinkt het bij topman Johan Willemen. Zijn groep haalt nu 430 miljoen euro omzet (zie kader *Nummer 5*). "De overnameprijs is geheim. Ik kan wel zeggen dat de overname mee werd gerealiseerd door een private-equityspeler die liever anoniem blijft."

De afsluitende onderhandelingen duurden drie maanden, langer dan verwacht. De positionering van het Limburgse Kumpen, waar Aswebo voor de helft eigenaar is, in de nieuwe structuur vergde wat tijd. Johan Ceyssens, CEO van Kumpen, zal samen met Tom Willemen (zoon van) Aswebo leiden. Naast Johan en Tom Willemen komt de meerderheid in de raad van bestuur uit Mechelen.

"Ik weet dat een en ander gevoelig ligt in Limburg, maar *c'est la vie*", zegt Johan Willemen. "Wij kennen in Mechelen niets van wegenwerken. De Limburgers kregen die stiel met de paplepel ingegoten. Ik heb veel respect voor Jan en Paul Kumpen, ook bestuurder van Aswebo. Mijn zoon kan veel van hen leren."

TRENDS. Aswebo is toch meer dan, met alle respect, een vakschool voor uw zoon? Komt er geen verregaande samenwerking tussen de wegenbouwer en Willemen?

JOHAN WILLEMEN. "Tom is in de groep verantwoordelijk voor de synergie. Op termijn verwachten we enorme ➤

Nummer 5

De combinatie Willemen Groep (288 miljoen omzet in 2010) en Aswebo (142 miljoen) wordt de vijfde grootste Belgische aannemer. Er werken bijna 2000 personen.

Johan Willemen startte in 1999 met Willemen General Contractor, dat dit jaar 60 miljoen omzet haalt, de helft meer dan in het crisisjaar 2009. In Leuven bouwt het bijvoorbeeld de Balk van Beel, een residentieel project van ontwikkelaar Ertzberg. Willemen kreeg onlangs een co-opdracht voor het Rijksadministratief Centrum in Brussel.

Willemen kocht al in 1998 de afdeling burgerlijke bouwkunde uit het gerechtelijk akkoord van Franki. De Vlaamse poot Franki Construct werkte onder meer mee aan de Westerscheldetunnel, bruggen

en kaaimuren in Zeebrugge. Het haalt 80 miljoen omzet. De tweede poot in Flémalle (Luik) is de fusie van Franki en het vroegere Réforme, dat werd overgenomen in 2010. De omzet van deze algemene aannemer is 100 miljoen. Cosimco haalt 50 miljoen omzet met industriële projecten. Het bouwt nu samen met Franki in Ghlin een magazijn van 40 miljoen euro voor H&M, maar is vooral actief in Vlaanderen. Willemen Group is ook actief in funderingstechnieken (De Waal Palen), sanitair (Sanitechniek), dakdichting (Albitum), spouwmuurisolatie (Caviso) en projectontwikkeling (Willemen Real Estate). Niet onbelangrijk zijn de vier asfaltcentrales die de groep met Aswebo overnam. Dit zijn dikwijls de moneymakers binnen de wegenbouw.

➤ schaalvoordelen bij de integratie van Aswebo. De bedrijfstakken delen al sleuteldiensten. De boekhouding, hrm, leasing, IT, financiën en aankopen gebeuren door het Mechelse backoffice.

"De creatie van een grote groep geeft ons ook een financieel schaalvoordeel. Omdat heel wat pps'en verlopen via de *design, build, finance, maintenance*-formule, kunnen we meer garanties geven dat we een langetermijnbeheer aankunnen."

Willemen is de afsplitsing van de burgerlijke tak van Van Poppel. In dat bedrijf steeg de omzet sinds 1999 met een derde tot 10,5 miljoen in 2009. Dat is mooi, maar bij Willemen Groep steeg de omzet maal elf. Waarin verschilt u van uw neef, die Van Poppel leidt?

WILLEMEN. "Strategische visie. Kent u de piramide van Maslov? Die weerspiegelt de behoeftes van de mens, met als basis het lichamelijke, dan veiligheid, sociaal contact, waardering en zelfontplooiing. Laten we zeggen dat de top bij die piramide bij mij sterk ontwikkeld is. Iedereen heeft zijn eigen psychologie als manager. Die van mij is sterk gericht op groeien."

Heeft Johan Willemen een groot ego?

WILLEMEN. "Pff. Ik kruip 's avonds graag in mijn bed als een gelukkige mens. En de dag dat ik Aswebo kocht, sliep ik heel goed."

Zijn de problemen bij Cosimco, in 2005 overgenomen van Accentis (familie De-simpel), van de baan?

WILLEMEN. "Cosimco heeft nu weer genoeg kapitaal. Nederland draait wel op een te laag pitje. De bouwmarkt kent er een ernstige dip. We komen er moeilijk aan de bak. Ook in Vlaanderen had Cosimco het moeilijk. Maar we zijn eruit. Dat is een goed teken, omdat de omzet in de industriebouw de gezondheid van de bedrijven meet."

Nochtans vrezen sommigen dat de industrie in Vlaanderen geen toekomst meer heeft?

WILLEMEN. "Ook ik heb angst als ik Opel zie verdwijnen. De loonkosten van onze arbeiders zijn te hoog. De nijverheid maakt plaats voor diensten. Slimme industrie — logistiek, bijvoorbeeld — zal blijven. Maar dat moeten we relativeren, Cosimco bouwt

JOHAN WILLEMEN
"Ooit waren er kartels in de bouwsector. Maar uit angst voor represailles zijn die verdwenen."

veel magazijnen. Een vierkante meter opslagplaats creëert minder jobs dan een vierkante meter industrie.

"Ook voor onze logistiek moeten we strijden. Plaats is een ongelooflijk probleem. Zo bouwden we vijftien jaar geleden de bedrijfszetel van H&M in Puurs. Die moest uitbreiden. Om te vermijden dat door die ingreep de negatieve gevolgen voor het eigen personeel te groot werden, zochten we 15 kilometer in de buurt naar een alternatief. Er was nood aan 20 hectare. Alleen in Noord-Limburg lag er zo'n lap grond. H&M wikte en woog, en week dan maar uit naar Ghlin in Henegouwen. De grond is er bijna gratis en ze krijgen er nog eens 30 procent subsidies bovenop. Ook geo-

grafisch ligt het Europese distributiecentrum perfect naast de autosnelweg naar Frankrijk. Dan is de keuze snel gemaakt."

Niet alles wat u aanraakt, verandert in goud. Wat ging er mis bij Immo Industry Group van Filip Schelfhout, waar u en andere investeerders miljoenen verloren?

WILLEMEN. "IIG kende veel tegenslagen. Het businessmodel bestond erin grond te zoeken in Oost-Europa, er een magazijn te bouwen en het te verhuren aan een klant. Dat vastgoed zou dan worden verkocht aan externe investeerders. Een vermogende Engelsman zou borg staan voor de financiering. Het model

De vereffenaar van KV Mechelen

Johan Willemen was een spilfiguur in de vereffening en doorstart van KV Mechelen in 2002. Dat gebeurde nadat ex-voorzitter Willy Van de Wijngaert 12,5 miljoen schulden teruggeiste van de club. "Van de Wijngaert sponsorde KV Mechelen met zijn eigen fondsen. Iedereen wist dat dit niet kon blijven duren", zegt

gewezen ondervoorzitter Willemen. "Samen met Rudi Braes, mijn revisor en sinds kort managing partner bij Ernst & Young, had ik eerder een structurele oplossing uitgewerkt. Wij maakten een plan om Mechelen recht te houden zonder Van de Wijngaert. Die weigerde en ik nam ontslag als ondervoorzit-

ter. Toen Willy plots opstapte, had ik in mijn agenda toevallig een gat van veertien dagen omdat een reis geannuleerd was. Het heeft wat langer geduurd, maar gauw bleek de vereffening van de vzw de enige oplossing. Een nieuwe vzw Yellow Red nam de activa over." De schulden bleven in de oude vzw. Is dat proper? "Van de

Wijngaert heeft inderdaad miljoenen in die vzw gestoken. Ik noem dat sponsoring. Die kan je niet teruggeisen. KV had geen adem meer en er moest beslist worden. De oude vzw kan vandaag het stadion verkopen, schulden delgen en de vereffening proper afsluiten. Een club die nog going concern is, kan dat niet."

klopte, maar plots stierf die financier, amper 45 jaar oud. Tegelijk met het wegvallen van die schakel gingen door de crisis klanten failliet die magazijnen hadden laten bouwen."

Ondertussen wordt de Belgische bouwsector overspoeld door Oost-Europese concurrenten. Vindt de nieuwe voorzitter van de Confederatie Bouw dat een probleem?

WILLEMEN. "Neen. We kunnen de Roemeense en Poolse onderaannemers niet tegenhouden, volgens de Europese regels. Ik schat dat er vandaag zo'n 60.000 mensen voor hen werken. Het probleem is dat we niet weten of hun sociale lasten worden betaald. Indien niet, concurreren ze de Belgische bedrijven met oneerlijke praktijken. Let wel, er is werk genoeg. Die mannen pakken geen Vlaamse jobs af. De bouw blijft een knelpuntberoep."

De regering wil de georganiseerde sociale fraude in de bouwsector harder aanpakken. Terecht?

WILLEMEN. "Wij zijn tegen zwartwerk, maar we willen geen harde acties tegen onze arbeiders die in het weekend in het zwart bijklussen voor hun buur. Wel tegen mensen die tegelijk *doppen* en werken. Trouwens ook als die, zoals blijkbaar een collega uit Gent, tegelijk stempelen en aannemer zijn. Vreemd genoeg is er hierover geen communicatie tussen de overheidsdiensten. We detecteerden met het Fonds voor Bestaanszekerheid onlangs 600 bedrijven waar de arbeiders abnormaal weinig werken — 750 uren per jaar, bijvoorbeeld. De

adressen werden naar de RSZ verzonden. We wachten op het resultaat."

Drie jaar geleden begon de Raad van Mededinging een onderzoek naar prijsafspraken tussen de grote bouwgroepen. Hoe staat het daarmee?

WILLEMEN. "Die praktijken zijn voltooid verleden tijd. De aannemerij is een paar keer tegen de muur gelopen. Er zijn inderdaad onderzoeken naar kartels gebeurd, meer bepaald in de algemene aannemerij en de wegenbouw. Als een ondernemer die signalen niet begrijpt, is er iets mis. De sector heeft er lessen uit getrokken."

Maar er waren dus wel kartels?

WILLEMEN. (*Lange stilte, glimlach*) "Dat moet je aan de onderzoekers vragen. Het is in elk geval gedaan. De concurrentie in de bouw is moordend. Aanbestedende

overheden en bedrijven kunnen dat zelf vaststellen. Heel wat bestekken duiken flink onder het oorspronkelijke budget van de bouwheer."

Waarom noemde een krant u ooit de 'echte burgemeester van Mechelen'?

WILLEMEN. "Dat soort artikels verschijnt om de echte burgemeester te irriteren. Ik waardeer Bart Somers enorm omdat hij Mechelen in tien jaar op de kaart heeft gezet. Die titel werd me verleend nadat de stad in het dossier Euroshopping het project aan mij had toegewezen, en dat in tegenspraak met een jury. Alsof dat gebeurde omdat het stadsbestuur me een plezier wilde doen."

In die periode was er een onderzoek naar corruptie omdat u 9000 euro had toegestopt aan de Mechelse oud-CD&V-schepen Leo Stevens.

WILLEMEN. "Euroshopping was toen al beslist. Ik kan er beter niets over zeggen omdat de zaak binnenkort voor de rechtbank komt. Ik dacht dat je een politicus mocht sponsoren. Is dat partijfinanciering? Je kunt er lang over discussiëren."

Hoe kijkt u aan tegen de politieke impasse?

WILLEMEN. "De sector ziet met lede ogen aan hoe beslissingen over federale bouwwerken uitblijven. Nu leeft de aannemerij van bestedingen die beslist werden door de vorige regeringen. Ik vrees dat we in een gat vallen. Een nieuwe verkiezing lost niets op. Dat doet de standpunten enkel verharderen. Niemand weet waar het eindigt." ☉

11

KEER

meer omzet creëerde Johan Willemen sinds hij zijn onderneming in 1999 loswrikte uit het familiebedrijf.

WILLEMEN GROEP

Bron: Willemen/NBB

In miljoen euro	2009	2008	2007
Omzet	257,4	221,6	237,6
Cashflow	7,7	9	7,6
Nettowinst	2,9	2,7	—6
Eigen vermogen	44,1	42,6	48,3
Solvabiliteit	26	30	38